

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Descrierea situației actuale

În „Busola pentru dimensiunea digitală 2030: modelul european pentru deceniu digital”, Comisia Europeană a arătat că are ca obiectiv pentru 2030 dublarea numărului de unicorni în UE.

Astfel cum se arată tot de către Comisia Europeană, „acest obiectiv poate fi atins prin acțiuni precum cele care creează condiții mai favorabile pentru start-up-uri în toate fazele ciclului lor de viață, de exemplu prin simplificarea proceselor de înființare a întreprinderilor, de atragere a talentelor, de utilizare a opțiunilor (n.n. *stock options*)” și că aceste companii au dificultăți în atragerea de finanțare și de susținere a cheltuielilor lor – a se vedea <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/24-eu-member-states-commit-digital-day-take-action-support-growth-eu-startups>.

De aceea, Comisia Europeană, împreună cu statele membre și cu alte părți interesate, au identificat o serie de bune practici care sunt caracteristice unui mediu favorabil creșterii economice și susținerii start-up-urilor. Un astfel de mediu este esențial pentru tranziția UE către o economie durabilă, reziliență, deschisă și digitală și pentru a elibera potențialul extraordinar de inovare și de creștere al start-up-urilor sale. – a se vedea <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/24-eu-member-states-commit-digital-day-take-action-support-growth-eu-startups>

Aceste bune practici au fost codificate în declarația privind „*EU startups nations standard*” și prin care statele membre semnatare ale declarației și-au asumat să implementeze aceste bune practici prin modificări legislative relevante, printre care și aceea de a crea clase de acțiuni și părți sociale fără drept de vot „pentru evitarea sarcinii excesive de a trebui să consulte un număr mare de acționari/asociați minoritari” – a se vedea <https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/74944>.

Propunerea legislativă prezentă creează mediul legislativ propice pentru implementarea acestei practici.

În ceea ce privește societățile pe acțiuni, potrivit art.103¹ din Legea societăților nr.31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, unei societăți i se permite să își cumpere propriile acțiuni pe baza autorizației stabilite prin hotărârea adunării generale extraordinare a acționarilor (AGEA), dacă respectă unele condiții referitoare la:

- numărul maxim de acțiuni ce urmează a fi dobândite;
- durata pentru care este acordată (maximum 18 luni de la înregistrării în registrul comerțului);
- valoarea nominală a acțiunilor proprii dobândite de societate, inclusiv a celor aflate deja în portofoliul său (nu poate depăși 10% din capitalul social subscris);
- obiectul tranzacției (doar acțiuni integral liberate);

- cum se face plata acțiunilor astfel dobândite (numai din profitul distribuibil sau din rezervele disponibile ale societății, înscrise în ultima situație financiară anuală aprobată, cu excepția rezervelor legale).

- dacă acțiunile proprii sunt dobândite pentru a fi distribuite angajaților societății, acțiunile astfel dobândite trebuie distribuite în termen de 12 luni de la data dobândirii.

În același timp, *Directiva (UE) 2017/1132 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale (codificare) (Codul Societăților UE)* prevede că statele membre pot permite unei societăți comerciale să achiziționeze propriile acțiuni în condiții mai puțin limitative decât legea română.

Ne referim la următoarele aspecte:

- potrivit art.60 alin.(1) paragraful 1 lit.a) din Directiva (UE) 2017/1132, autorizația de achiziție acordată de adunarea generală nu poate depăși o durată maximă de 5 ani (comparativ cu durata maximă de 18 luni permisă de Legea nr.31/1990).

- art.60 alin.(1) paragraful 2 din Directiva (UE) 2017/1132 prevede că statele membre pot aplica unele condiții, una dintre acestea referindu-se la acțiunile achiziționate de o persoană care acționează în nume propriu dar în contul societății comerciale, care nu poate fi mai mică de 10% din capitalul subscris (în schimb, România nu doar că a ales să implementeze această restricție optională, dar și transpus cea mai mică limită permisă de normele UE).

- în ceea ce privește plata acțiunilor proprii dobândite pentru a fi distribuite angajaților societății, considerăm că dispozițiile art.130¹ alin.(2) din Legea nr.31/1990 transpun, în mod eronat, prevederile art.60 alin.(3) din Directiva (UE) 2017/1132.

Totodată, Legea nr.31/1990 permite răscumpărarea acțiunilor doar pentru societățile pe acțiuni (SA), în timp ce societățile pe răspundere limitată (SRL) pot efectua doar majorări de capital social însă nu își pot răscumpăra părțile sociale.

2. Schimbări preconizate

1. *Prin completarea art.11 și modificarea art.95 alin.(5) se acordă companiilor posibilitatea de a emite oricărui asociat sau acționar titluri de participare fără drept de vot, accordând astfel posibilitatea, în acord cu legislația altor state liberale și democratice, de a crea diferite clase de acțiuni sau părți sociale, în conformitate cu nevoile fiecărei societăți. Aceste clase pot fi folosite de societăți pentru personalul cheie în tranzacții privind stock option plans, dar și pentru colaboratori sau pentru consultanți și experți ai societății (așa-numiții board advisors).*

Totodată, această posibilitate este limitată în sensul de a nu constitui o majoritate din capitalul social al societății, pentru a acoperi standardul global în ceea ce privește dimensiunea aşa-numitelor „option pools”, adică procentajul din capitalul pe care societățile la nivel global îl alocă persoanelor cheie din societate, indiferent de calitatea lor și pentru a asigura un echilibru între dezvoltarea accelerată a societăților și evitarea unor situații în care unii acționari sau asociați beneficiază de drepturi semnificativ disproporționate cu ponderea lor în capitalul social.

Această modificare legislativă este atractivă și din punctul de vedere al investitorilor care vor ști că o companie poate recompensa personalul său cheie fără a dilua drepturile de vot, având astfel

siguranță că decizia strategică a societății în care au investit nu este afectată prin acordarea de beneficii unor colaboratori cheie.

2. Modificarea prevederilor *art.103¹ alin.(1) lit.a) din Legea nr.31/1990*, care limitează autorizația de achiziție a propriilor acțiuni la 18 luni, și extinderea perioadei de valabilitate la cel puțin 4 ani și 6 luni, având în vedere că reluarea unei adunări generale extraordinare a acționarilor la fiecare 18 luni poate fi ineficientă și faptul că *art.60 alin.(1) paragraful 1 lit.a) din Directiva (UE) 2017/1132* permite o durată maximă de 5 ani.

3. Modificarea prevederilor *art.103¹ alin.(1) lit.b) din Legea nr.31/1990*, în sensul creșterii limitei valorii nominale a acțiunilor proprii dobândite de societate, inclusiv a celor aflate deja în portofoliul său, de la maximum 10% la maximum 25% din capitalul social subscris.

În practică, companiile pot avea motive justificate pentru a crea un grup de opțiuni mai mare de 10% din capitalul social.

Datele practicii internaționale indică faptul că, în mod normal, grupurile de opțiuni variază de la 10% la 25% din capitalul social.

Art.60 alin.(1) para 2 lit.a) din Directiva (UE) 2017/1132 privind anumite aspecte ale dreptului societăților comerciale (codificare) (Codul Societăților UE) prevede că: *"În plus, statele membre pot aplica, pentru achizițiile în înțelesul primului paragraf, următoarelor condiții: (a) valoarea nominală sau, în absența acesteia, echivalentul contabil al acțiunilor achiziționate, inclusiv acțiunile pe care societatea comercială le-a achiziționat anterior și pe care le deține în portofoliu, precum și acțiunile achiziționate de o persoană care acționează în nume propriu dar în contul societății comerciale, să nu poată depăși o limită determinată de statele membre; această limită nu poate fi mai mică de 10 % din capitalul subscris."*

Astfel, nu doar că România a ales să implementeze această restricție optională, a transpus și cea mai mică limită permisă de legislația UE care în contextul actual poate reprezenta o limitare a posibilității implementării unor ESOP-uri.

4. Modificarea prevederilor *art.103¹ alin.(1) lit.d) din Legea nr.31/1990*, în sensul de a permite societății să răscumpere acțiuni la o valoare nominală care urmează să fie plătită dintr-un împrumut acordat de fondatorii companiei, deoarece limitarea actuală privind capacitatea companiei de a plăti numai din venituri distribuibile este limitativă având în vedere că, de obicei, start-up-urile nu au venituri distribuibile. Mai mult, o asemenea limitare nu este prevăzută în Directiva (UE) 2017/1132.

5. Extinderea dreptului companiei de a răscumpăra părți sociale, inclusiv pentru le distribui angajaților, și pentru societățile cu răspundere limitată. În prezent, Legea nr.31/1990 permite răscumpărarea acțiunilor doar pentru societățile pe acțiuni, în timp ce societățile cu răspundere limitată pot efectua doar majorări de capital social, însă nu își pot răscumpăra părțile sociale.

Modificările preconizate:

Nr. crt.	<u>Directiva (UE) 2017/1132</u>	<u>Legea societăților nr.31/1990</u>	Propunere legislativă
1.		Capitolul IV Societățile pe acțiuni Sectiunea I Despre acțiuni	
2.		Art.11. (1) Capitalul social al unei societăți cu răspundere limitată se divide în părți sociale egale. (2) Părțile sociale nu pot fi reprezentate prin titluri negociabile.	<i>- La articolul 11, după alineatul (1), se introduc trei noi alineate, alin.(1¹)-(1³), cu următorul cuprins:</i> ”(1¹) Se pot emite în condițiile actului constitutiv categorii de părți sociale cu valoare nominală egală, care conferă titularilor drepturi diferite, potrivit dispozițiilor alin.(1²) sau dispozițiilor art.193¹. ”(1²) Se pot emite, în condițiile actului constitutiv, părți sociale executive care conferă titularului drepturile recunoscute asociașilor cu părți sociale ordinare, precum și drept de vot multiplu constând în mai multe voturi pe parte socială, în conformitate cu prevederile actului constitutiv. ”(1³) Părțile sociale executive, părțile sociale fără drept de vot emise în condițiile art.193¹ și părțile sociale ordinare vor putea fi convertite dintr-o categorie în cealaltă prin hotărâre a adunării generale a asociașilor, luată în condițiile art.192.”
3.		Art.95. (5) Acțiunile preferențiale și acțiunile ordinare vor putea fi convertite dintr-o categorie în cealaltă prin hotărâre a adunării generale extraordinare a acționarilor, luată în condițiile art.115.	<i>- La articolul 95, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:</i> ”(5) Acțiunile preferențiale, acțiunile executive, acțiunile fără drept de vot și acțiunile ordinare vor putea fi convertite dintr-o categorie în cealaltă prin hotărâre a adunării generale extraordinare a acționarilor, luată în condițiile art.115.”
4.	Art.60. - Achiziționarea propriilor acțiuni (1) Fără a duce atingere principiului egalității de tratament a tuturor acționarilor care se găsesc în aceeași situație și Regulamentului (UE) nr.596/2014, statele membre pot permite unei societăți comerciale să achiziționeze propriile acțiuni, fie ea însăși, fie prin intermediul unei persoane care acționează în nume	Art.103¹. (1) Unei societăți i se permite să dobândească propriile acțiuni, fie direct, fie prin intermediul unei persoane acționând în nume propriu, dar pe seama societății în cauză, cu respectarea următoarelor condiții:	- nemodificat

Nr. crt.	<u>Directiva (UE) 2017/1132</u>	<u>Legea societăților nr.31/1990</u>	Propunere legislativă
	propriu dar în contul acestei societăți comerciale. În măsura în care aceste achiziții sunt permise, statele membre le vor aplica următoarele condiții:		
5.	(a) autorizația de achiziție se acordă de către adunarea generală, care fixează condițiile achizițiilor avute în vedere și, în special, numărul maxim de acțiuni care trebuie cumpărate, durata pentru care se acordă autorizația, durata maximă fiind stabilită de legislația internă, fără însă a putea depăși cinci ani și, în cazul achiziției cu titlu oneros, contravaloarea maximă și minimă. Membrii organelor administrative sau de conducere se asigură că, la momentul efectuării oricărei achiziții autorizate, sunt respectate condițiile prevăzute la literele (b) și (c);	a) autorizarea dobândirii propriilor acțiuni este acordată de către adunarea generală extraordinară a acționarilor, care va stabili condițiile acestei dobândiri, în special numărul maxim de acțiuni ce urmează a fi dobândite, durata pentru care este acordată autorizația și care nu poate depăși 18 luni de la data înregistrării în registrul comerțului, și, în cazul unei dobândiri cu titlu oneros, contravaloarea lor minimă și maximă;	a) autorizarea dobândirii propriilor acțiuni este acordată de către adunarea generală extraordinară a acționarilor, care va stabili condițiile acestei dobândiri, în special numărul maxim de acțiuni ce urmează a fi dobândite, durata pentru care este acordată autorizația și care nu poate depăși 4 ani și 6 luni de la data înregistrării în registrul comerțului, și, în cazul unei dobândiri cu titlu oneros, contravaloarea lor minimă și maximă;
6.	În plus, statele membre <u>pot aplica</u> , pentru achizițiile în înțelesul primului paragraf, următoarelor condiții: (a) valoarea nominală sau, în absența acesteia, echivalentul contabil al acțiunilor achiziționate, inclusiv acțiunile pe care societatea comercială le-a achiziționat anterior și pe care le detine în portofoliu, precum și acțiunile achiziționate de o persoană care acționează în nume propriu dar în contul societății comerciale, să nu poată depăși o limită determinată de statele membre; această limită <u>nu poate fi mai mică</u> de 10% din capitalul subscris;	b) valoarea nominală a acțiunilor proprii dobândite de societate, inclusiv a celor aflate deja în portofoliul său, <u>nu poate depăși 10% din capitalul social subscris</u> ;	b) valoarea nominală a acțiunilor proprii dobândite de societate, inclusiv a celor aflate deja în portofoliul său, <u>nu poate depăși 25% din capitalul social subscris</u> ;
7.	Art.60. (1) (c) numai acțiunile achitate integral pot fi incluse în tranzacție.	c) tranzacția poate avea ca obiect doar acțiuni integral liberate;	- nemodificat
8.	-	d) plata acțiunilor astfel dobândite se va face numai din profitul distribuibil sau din rezervele disponibile ale societății, înscrise în ultima situație financiară anuală aprobată, cu excepția rezervelor legale.	d) plata acțiunilor astfel dobândite se va face numai din profitul distribuibil, din rezervele disponibile ale societății cu excepția rezervelor legale, înscrise în ultima situație financiară anuală aprobată, sau din <u>împrumuturile acordate de fondatorii</u> .
9.	Art.60. (3) Statele membre pot să nu aplique alineatul (1) litera (a) prima teză	(2) Dacă acțiunile proprii sunt dobândite pentru a fi distribuite angajaților societății, acțiunile astfel	(2) Unei societăți i se permite să dobândească propriile acțiuni, fie direct, fie prin intermediul unei

Nr. crt.	<u>Directiva (UE) 2017/1132</u>	<u>Legea societăților nr.31/1990</u>	<u>Propunere legislativă</u>
	pentru acțiunile achiziționate chiar de către societatea comercială sau de către o persoană acționând în nume propriu, dar în contul societății comerciale, pentru a fi repartizate angajaților societății comerciale sau angajaților unei societăți comerciale asociate. Acțiunile în cauză trebuie repartizate în termen de 12 luni de la achiziționare.	dobândite trebuie distribuite în termen de 12 luni de la data dobândirii.	persoane acționând în nume propriu, dar pe seama societății în cauză, fără îndeplinirea condițiile prevăzute la alin.(1) lit.a) prima teză, situație în care acțiunile astfel dobândite trebuie distribuite în termen de 12 luni de la data dobândirii.
10.		Capitolul VI Societățile cu răspundere limitată	
11.		<p>Art.193.</p> <p>(1) Fiecare parte socială dă dreptul la un vot.</p> <p>(2) Un asociat nu poate exercita dreptul său de vot în deliberările adunărilor asociaților referitoare la aporturile sale în natură sau la actele juridice încheiate între ele și societate.</p> <p>(3) Dacă adunarea legal constituită nu poate lua o hotărâre valabilă din cauza neîntruirii majorității cerute, adunarea convocată din nou poate decide asupra ordinii de zi, oricare ar fi numărul de asociați și partea din capitalul social reprezentată de asociații prezenti.</p>	<p>Art.193¹. - Dispozițiile privind dobândirea proprietelor acțiuni, fie direct, fie prin intermediul unei persoane acționând în nume propriu, dar pe seama societății în cauză, prevăzute la art.103¹, 104 și 105, se aplică și în cazul părților sociale ale societăților cu răspundere limitată.</p>

3. Consultarea mediului de afaceri

Propunerea legislativă a fost elaborată cu sprijinul Asociației Patronale a Industriei de Software și Servicii (ANIS) care susține flexibilizarea cadrului legislativ în materia societăților comerciale în vederea eliminării impedimentelor de care companiile se lovesc atunci când urmăresc implementarea unui plan de remunerare a angajaților, mai precis, flexibilizarea Legii societăților nr.31/1990 prin adoptarea de instrumente menite să crească atractivitatea companiilor pentru implementarea planurilor de remunerare a angajaților.

ANIS asociație reprezentativă a industriei de IT și software din România. ANIS are peste 160 de membri care, cumulat, au o cifră de afaceri de 66% din totalul veniturilor generate de industria de IT la nivel național și aproximativ 42% din totalul angajaților industriei de IT din România. ANIS reprezintă interesele industriei de IT de peste 20 de ani, fiind un partener de dialog credibil care poate contribui la crearea de politici care să faciliteze utilizarea tehnologiei pentru dezvoltarea societății.

4. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Propunerea legislativă nu atrage majorarea cheltuielilor bugetare.

Față de cele prezentate, supunem Parlamentului spre adoptare, **propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legea societăților nr.31/1990.**

Inițiatori:

Monica Berescu - deputat USR

Oana Silvia Țoiu - deputat USR

Ilie Dan BARNA - deputat USR

VICREL BĂLTĂREȚU - deputat USR

PROPUNERE LEGISLATIVĂ
 pentru modificarea și completarea Legea societăților nr.31/1990

Tabel semnături

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătură
1.	Diana Stoica	USR	
2.	Silviu Sebeleanu	USR	
3.	Lazăr Ion Maniu	USR	
4.	ANDREI MIFTODE	USR	
5.	Radu Miruță	USR	
6.	MARNEANU FILIP	USR	
7.	Rodanu Bogdan	USR	
8.	BLAȘA MANIEC	USR	
9.	RADU CIORNEI	USR	
10.	BĂLĂREȚIU VIOREL	USR	
11.	CRISTIAN BRINĂU	USR	
12.	PRUNĂ ADRIINA	VSR	
13.	VICTOR ILIE	USR	
14.	MURARIU OANA	USR	
15.			